

החברותא

החברותא בטאן פנימי לחברים גליין מס 319 בס"ד ערש"ק פר' מקץ (ור' העוסק, סדרין) כ"ז כסלו תשס"ח

פצוצים יקרים לחנוכה

בשביל חנוכה הבית אמר דוד המלך ע"ה ארוממך ה' כי דליתני ולא שמחת אויבי לי (תהלים ל) פירושו לפי מה שאמרו חז"ל שלא היה דוד ראוי לאותו מעשה רק להורות תשובה, וא"כ נעשה דוד דלת לשבים, וזה שאמר: ארוממך ה' כי דליתני כלומר עשית אותי דלת לשבים וזהו השייכות לחנוכה המקדש. (אגרא דכלה) גזרת השמר בתקופת החשמונאים היה בכח המתיונים שהיו ממונים מטעם השלטון, וזו הצלחת שרו של עשו שיצאו מזרע יעקב ערב רב שיחטאו את אחיהם. ונראה ע"פ פשוטו של מקרא דכל שלא עלה השחר והכל חשוך יש מקום לשרו של עשו להאבק ולפגוע וכאשר מאיר אור האמת אין לו מה להזיק יותר, ובחנוכה מאירים את החשך ע"י הנרות הקדושים ומסוגל אז להאיר בבחירות שתרפא הצליעה של הערב רב. (אוסרי לגפן) פורים המלחמה נגד עמלק שהיא תיקון הנצח, חנוכה תיקון ההוד כנגד חכמה יונית שהכוונתם שנשתמש בשכל קר עד הקצה האחרון. ובהארט נר חנוכה מאירים חשכת הלב ומגרשים כל השפעה יונית מהלב, וכמאז בן עתה...

קריאת הימים האלה "חנוכה" כמו שמחנכין את הקטן שאינו בר חיובא עדיין רק כדי שאחר שמתחייב במצוות ידע איך לנהוג כך ממש בנס חנוכה. הקב"ה חינוכם בנר חנוכה בשעה שהיו פטורים כדי שמוזה ידעו שכל מצוה שתגיע לידם ישיגו איך שהקב"ה חפץ במעשיהם. (הנה"ק ר"מ מקאצק) בכל שנה יש הארה מחודשת מהנסים שהיו בימים ההם, אך מ"מ כדי להרגיש הארת הנס צריך האדם להיות מופרש מהטבע, כי נס הוא למעלה מהטבע, וע"י מצות נר חנוכה מדבקים ומחברים אור המצוות שהם בבחינת עשיה גשמית.

נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן (משלי כ ב), ענין משכן וביהמ"ק נמצא בכל איש ישראל כענין ושכנתי בתוכם וכפי מה שמקרב האדם אצלו, כי כל החיות באה מהנשמה כמו שאומרים בכל יום נשמה שנחת בי טהורה היא וכו' והיינו שיש נקודה אחת טהורה בכל איש ישראל רק שנסתרת וגנוזה באמת. (שפת אמת) ופרצו חומות מגדלי וטמאו וכו' עיקר שמירת המחשבה ע"י שמאמר השי"ת אצל האדם כחומה, וע"י האמונה הקבועה ע"ז חוקת השמים כחומה להם.

היונים בקשו להעבירם מעל חוקי רצונך והיינו שלא יהיה האמונה קבוע, ושהעשייה תהיה על פי רצון האדם. וע"י נס חנוכה להאמין שיש נקודת חיות למעלה מהטבע ויש כח ביד חכמים לתלות מעשה תחתונים כלמעלה מהטבע, ולכן אסור להשתמש בנר חנוכה שהוא קודש.

נר חנוכה מראה שהכל אצל הבוית"ש אחד, עת שהיה מברך בנר של טיט ועת שהיה מברך במנורה של כסף, כך בבית אין הבדל עת שאכל בכלי של כסף לאוכל בכלי עץ, וזהו וירא העם וינועו - כאשר התחילו לדחוק את עצמם בזה ויעמדו מרחוק...

איתא בגמ' (שבת כא) כשנכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים, טומאה זו גרם פגם במח ומחשבות האדם נמשכו להיות מחוץ לקדושת המקדש, ורק ע"י שנתעורר חמת וקנאת ה' צבקות נתחנך ונטהר המקדש כמש"כ נקמת את נקמתם.

לכאורה צ"ב מה היה החידוש הגדול של נס חנוכה הלא מצינו אצל רבי חנינא בר דוסא שאמר לחמוץ וידליק, וי"ל דהצדיק אשר כל הנהגותיו מחוץ לדרך הטבע מתנהגים עמו בנסים ונפלאות אבל קריעת ים סוף וגם חנוכה שהיה הצלה לכלל ישראל ואם לא היו כל ישראל ראויים לנס לא היה הים נקרע ולא היתה המנורה דולקת, ולעלות את כל ישראל למדרגה זו זה נס גדול. (שפתי צדיק)

אלוקים יחנו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה (תהלים סו) אנחנו מבקשים מהקב"ה שהכל מאתו יתברך שמו ושהכל ביכולתו, שיהיה הוא העוזר לחנוך והארה אתנו ושייחשב כאלו ההארה היא שלנו וזהו ה' יחנו מאתו יתב"ש ויאר פניו אתנו בנרות חנוכה. (מכתבי החסידים)



שיחת הרא"ש ז"ל א"א פרישת ויפלו תפלה נכתב ע"י א"א

הגוף מי יודע אם ישאר בקדושה. ובזה הראה לנו כי למרות שהגיע לשלימות, בחינת תפארת, וע"י עבודתו השיג את בחינת הקדושה דלית לה מגרמה כלום, דהיינו שביטל את כל התוהו ובוהו הגשמי שמסתיר את האור, וממילא הגיע ליתרון האור המתגלה מן החושך, והשיג את השיא של יתרון האור שמתגלה ע"י עבודה. עם כל זה "וירא יעקב". כי כל זמן שהצדיק חי פה עלי אדמות אין הוא בטוח בעצמו, (ומחמת זה אין הקב"ה מיחד שמו על הצדיקים בחייהם), וכל עוד נמשכת המלחמה של יעקב ועשיו, עד שעשיו יאבד לגמרי, ותהיה השלימות של הגאולה השלימה, שכל הניצוצות יתוקנו, והשכינה כבר לא תהיה בגלות, באשר כל אחד יכיר שיש שלימות הקדושה. עד אז אפילו הצדיק אמת שהוא בבחינת שלימות תפארת, צריך לפחד. ולכן יעקב אבינו פחד, ובקש מה' אלוקי אברהם ואלוקי יצחק. דהיינו שלא סמך על עצמו ולא על שום דבר ובקש רק בזכות אבות שינצל, ולא יאבד במלחמה שהוא נלחם עם עשיו כל ימי חייו עד שיגיע לשלימות.

וזו היא תכלית הבריאה, שהאדם יחיה תמיד בפחד מלהגיע למצב של יאוש, וגם שלא יהיה בטוח בעצמו שהוא ינצל. האדם צריך תמיד לחיות ביסוד שלו שהוא חושך, ולחיות כל ימיו בשלימות הביטול. ובכל רגע ורגע, ובכל מחשבה ומחשבה שיוצאת ממנו, הוא צריך לפחד שלא יסיח דעת מכך שהוא חי בטבע, שהוא שלימות החושך. ובכזה מצב של חושך אי אפשר שלא לטבוע בו אם לא ע"י עבודה גדולה והתאמצות מרובה שלא יאבד את הדעת. ומהי הדעת שלו, הרי האדם הוא אין ומנין יש לו דעת. רק הוא נאחו במי שברא את המה ונותן את הדעת, במציאות הזו הוא נאחו, וכל הזמן עליו לעבוד עם עצמו שלא להתנתק מהמציאות הזו. אסור לו להסיח דעת, כך שבכל נשימה הוא עלול לשכוח מהמציאות שנותנת לו את הכוחות. המציאות הזו

הקב"ה ברא את עולמו בבחינת תוהו ובוהו, אור וחושך משמשים בערבוביה. ובתוך החושך נמצא האור, בכדי שהאדם יאחו בו וילך לאורו. אך כל עוד שהאדם חי במציאות הגשמית שלו הוא שרוי בחושך, ומאחר שאינו רואה רק חושך, הוא נבהל, ונופל ליאוש, ולא רואה שבתוך החושך יש אור, שמראה לו את הדרך ילך בה, ונותן לו את הכח ללכת. אך כאשר יכיר את היסוד שלו שהוא אין, ויאחו באור המסתתר בתוך החושך, ובכך יבטל את המציאות הגשמית, יזכה להתגלות האור מתוך החושך, ולהפוך את התוהו ובוהו הגשמי לבחינת תוהו ובוהו דקדושה.

והנה אחר ששמע יעקב מן המלאכים כי עשיו הולך לקראתו וארבע מאות איש עמו נאמר "וירא יעקב מאד וייער לו" וכו'. וצריך להבין, הרי יעקב אבינו השיג את שיא ההישג בקדושה, שהיה בבחינת תפארת ומלכות. כמו הרבש"ע כביכול שהוא בחינת אין, כך יעקב אבינו הגיע לתכלית הביטול. ולכן השיג את המדרגה הכי גבוהה שנהפך הגוף הגשמי לרוחני לבחינת נפש, והיה בכוחו להתאבק עם המלאך של אש, ויוכל. מזה אנו רואים שיעקב השיג את תכלית ההשגה האלוקית, דהיינו שהגיע לשלימות בחינת האין, והוא בעצמו נהיה מציאות הקדושה בשלימות, בתמימות, כמו שנאמר ויעקב איש תם. ועם כל זה כשחזרו המלאכים וספרו לו שעשיו הולך לקראתו, פחד. יעקב היה כזו שלימות ואיך מתאים שהוא יפחד? הרי הוא היה בשלימות הקדושה, וא"כ היה בטוח וחזק, ואיך פחד? ומה הוא שולח לומר לו אחרי שפחד כל כך? שהיה אצל לבן והתעשר, ויהי לו צאן וחמור וכו' וכו', את זה הוא מספר לו בשעה שמפחד מאד?

אלא שיעקב הראה לנו בזה, שהאדם הוא תמיד בגשמיות, ומה שלא יהיה בסופו של דבר הוא נשאר בשר ומכיון שכך, אין הוא בטוח שתמיד יהיה במציאות הקדושה וישאר בשלימות בכל עת. ולכן יעקב פחד, כי כל עוד שהוא חי עם



של הקליפה. כל עוד שהוא חי בתוך התווה ובוהו הוא שוכח את האויב שיש לו, שדוד המלך אמר עליו "תכלית שנאה שנאתים לאויבים היו ליי". ולמה קרא לו אויב, בגלל שכל הזמן הוא מסובב שהאדם ישאר באותו תווה ובוהו שהוא נמצא בו ולא יגיע לעולם להכרת יסוד האין שלו, ולהכרת התווה ובוהו שלו, ועל ידי זה יזכה לבחינת תווה ובוהו של הקדושה. והאדם הוא כל כך אין, במציאות הזו של התווה ובוהו אין לו שום ממשות, ואין לו אחיזה בשום דבר, החושך הזה כל כך חזק ואין לו לאן להימלט. דוד המלך כשהגיע לשיא החשכות אמר "אנא מפניך אברח" להיכן שרק אברח אתה מחשיך עלי, מה התכלית של החשכות הזו, אני ממש נחנק בסבל הזה. כי כשהאדם מגיע לכוז חשכות מרוב גודל היסורים הוא מנסה לברוח, אפילו ע"י שימית את עצמו. ואם כי החושך הזה מביא את האדם להכיר את אפסיותו ואת החושך שלו, אבל עדיין אין זה התכלית, לא זה הוא בחינת תווה ובוהו שהקב"ה ברא את העולם.

התכלית של החושך הזה הוא ללמד את האדם, שאפילו אם הגיע לכוז אין, לכוז מצב שכבר אין לו להיכן להימלט, ולא מוצא דרך מילוט רק ע"י שיהרוג את עצמו בכל מיני מיתות משונות, הרי בחושך הזה אני נמצא. תווה ובוהו - זה המציאות של הבורא ית', והמציאות שלו היא נצח, אם כן אתה יכול ע"י התווה ובוהו להאחז ב'י, שם אני נמצא ושם הוא אור האמת, כמו שנאמר "והארץ היתה תווה ובוהו.. ויאמר אלוקים יהי אור". הרי בתוך התווה ובוהו יש את האור, אלא שבכדי להשיג אותו עליך לשפוט את עצמך בחינת "אלוקים", ואז תזכה ל"ויאמר אלוקים יהי אור", להכיר את יתרון האור מן החושך, ומתוך התווה ובוהו הזה למצוא את האור המסתתר בתוך החושך.

וכמו שבהמה מכירה את בעל הבית שלה על ידי זה שהוא מחיה אותה, "ידע שור קונוה וחמור אבוס בעליו", ומחמת זה היא עובדת עבורו

היא אין ואינה מושגת, ורק באמונה אפשר להשיגה.

ואיך יוכל האדם להגיע למדרגה כזו של פחד, יעקב אבינו שלמרות שהיה בשלימות, פחד תמיד מחמת שידע שעדיין לא התחיל? התשובה היא: כאשר האדם מגיע לשלימות של תווה ובוהו, כמו שהיה בעת שהקב"ה ברא את העולם. שהרי בראשית הבריאה נאמר "והארץ היתה תווה ובוהו וחושך על פני תהום... ויאמר אלוקים יהי אור". התורה מספרת לנו שבראשית בריאת העולם היתה תווה ובוהו ורק אח"כ התגלה האור, ובשביל מה התורה מספרת על כך ולא מתחילה מיד מן האור, ללמדנו את יסוד הבריאה. שקודם שנברא העולם היה הגילוי של השי"ת באופן של תווה ובוהו, דהיינו שאין שום אור, רק חושך, והאור אינו ניתן להשגה רק באמונה פשוטה. ומזה אנו למדים כי כשם שהתגלות הקב"ה בעולם היתה בבחינה זו, כך האדם שרוצה למצוא את הקב"ה צריך לחפשו באותו אופן, והרבש"ע ברא את האדם במצב של תווה ובוהו בכדי שנעבוד אותו באופן הזה. וכך הוא אומר לאדם; אם אתם רוצים למצוא אותי אין אתם יכולים רק בבחינה זו של תווה ובוהו. כמו שהתגלות שלי בעולם היתה בבחי' תווה ובוהו כך תעבדו עם עצמכם להגיע לבחינה זו, ובמציאות האדם שהיא מציאות הגוף אתם צריכים להגיע לתווה ובוהו. ורק מתוך תכלית החושך שהאדם יכיר שהוא אין, ואין לו שום מציאות, יוכל להאחז באור ולהדבק בו, שזו בחינת תווה ובוהו של הקדושה. ומכיון שהאדם מגיע לבחינה זו של תווה ובוהו, ליסוד האין שלו הוא מתחיל לפחד. כי כשהאדם חי את יסוד התווה ובוהו של עצמו הוא מגיע להכרה שהוא תמיד במציאות החטא, בחינת וחטאתי נגדי תמיד, וממילא הוא תמיד במציאות תווה ובוהו. וכל הזמן הוא בפחד שלא יאבד את הכרת האין שלו, ולא יטבע בקרירות, שהאין גורם לו, "אשר קרץ בדרך", ומשכיח ממנו שהוא נמצא במציאות שיש בה אור בתוך החושך. ולכן האדם נמצא תמיד בסכנה גדולה. כי הוא חי בקרירות נוראה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

319
T

המשך מעמי קודם

כן התחזקו, ונכנסו לים, דהיינו שבתוך מציאות החושך הכירו את הבורא הנמצא שם, והתחזקו בו, והלכו אחריו כבהמה. וכאשר קפץ נחשון בן עמינדב לים, הואר להם, ונבקע הים, ויכלו לעבור. וכך הם כל חיי האדם. ובדרכים הללו, שהלכו בהם אותם היהודים הצדיקים האמיתיים שזכו לשלימות תפארת יעקב אבינו, אנו צריכים ללכת.

(- פאשק יב/א ב'ס"ח -)

בנאמנות בכל הפרטים. כך האדם מתוך החושך הנורא, השלימות של התוהו ובוהו, עליו להכיר את הקב"ה המחיה אותו, ולעובדו באותה נאמנות כמו בהמה. כאשר האדם מגיע לחושך ותוהו ובוהו המצב קשה ומר ממות, כמו שהיו בני ישראל בעת שעמדו על הים, האויב סגר עליהם מכל הצדדים ולא נשארה להם שום ברירה, רק לקפוץ לים, מה שגם זה אינו אפשרי, ברגע אחד הם עומדים לטבוע ולהאבד מן העולם ואף על פי



אי"ה ביום רביעי זאת חנוכה, נוסעים למירון בשעה 12 בצהריים מרח' החשמונאים



שהשמחה במעונם

הר"ר יהודה ליב פרוש ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר גד' מורגנשטרן ומשפ' להולדת הבן
הר"ר אברהם קיי ומשפ' להולדת הבת
הר"ר גדליה סגל ומשפ' להולדת הנינות ולאירוס' הנכדה
הר"ר בנימין זאב סגל ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר משה סגל ומשפ' להולדת הבת
הר"ר ישראל מאיר סגל ומשפ' להולדת הנכדה ולאירוס' הבת
הר"ר משה סגל ומשפ' להולדת הבת
הר"ר יצחק טוקצ'נסקי ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר יוסף חזן ומשפ' לאירוס' הבן
הר"ר דוד גולן ומשפ' לאירוס' הבן
הר"ר ישע' בורגשטיין ומשפ' לאירוס' הבן
הר"ר מיכאל דהן ומשפ' לאירוס' הבת
הר"ר מרדכי כהן ומשפ' לאירוס' הבת



י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

כוס תנחומים

להר"ר נפתלי פרנקל ומשפ' הי"ו

על פטירת הבן הר"ר אברהם חיים זצ"ל ת.ג.צ.ב.ה.

לעיילי נשיבות

הבה"ת משה ז"ל ב"ר דוד גולן הי"ו

נלב"ע כ"ח כסלו תשס"ז ת.ג.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע